



Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

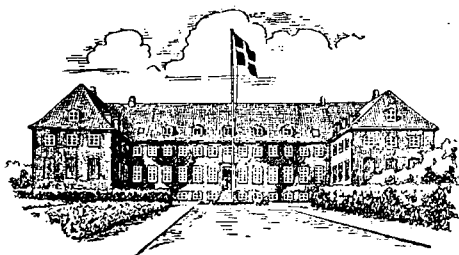
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>



H. U. H. - Bladet

MEDLEMSBLAD FOR HASLEV UDV. HØJSKOLES ELEVFORENING — JULI 1952

Der var engang

Der var engang“, naar man træffer på disse tre ord, så »går« det efterfølgende på fortiden. — Ingen af os kan undvære et vist kendskab til „Der var engang“. — Netop i vor tid, hvor alting er i hurtig udvikling, bliver „nutid“ hurtigere end nogensinde til „fortid“.

„Indre Missions gamle, dem mellem 80 og 90, kan berette en masse for den unge af i dag, næsten usandsynlige ting. —

En sådan „gammel“ kan fortælle om, hvordan man i dyb alvor drøftede og overvejede at virkeliggøre „de helliges almindelige præstedømme“ ved at tage døbeføndt og nadverbord ind i missionshusene og lade lægmænd betjene disse. — Indre Mission blev „organiseret“ og „vildskudene“ beklippede. —

Der kan berettes om, hvordan mange — især i vintertiden — vandrede om og rundt i hjemmene holdt møder. — Det, at bringe den hellige ånds ild rundt blandt deres landsmænd, var „fri næring“. Det åndelige „skel“ gik mere mellem officiel statskirke kristendom og frireligiøs vækelseskristendom end mellem indbyrdes rivaliserende „retninger“. Tal med disse „gamle“, mens tid er, og bliv oplevelser rigere, for mange af disse oldinge har det

udsyn og det frisind, som i vore dages Indre Mission er en sjældenhed.

Jeg har haft den lykke at vokse op mellem disse gamle. — Jeg er et „gammelmandsbarn“; min far var 42, da jeg blev født. Hans vugge stod, hvor nu Haslev Missionshus står. Han var bleven omvendt som 19-årig, havde tjent hos missionærer og hellige præster til han næsten 30 år gammel giftede sig — jeg nævner dette, fordi jeg mener min far, som havde en god forstand, vidste hvad han talte om, når han fortalte mig om „den gang“.

Jeg var ene barn, og så langt tilbage, jeg husker, var søndagene helliget kirkegang, møder og om somren besøg i miles omkreds til andre hellige — oftest ungdomsvener. Disse besøg udviklede sig i dagens løb til et „møde“ om aftenen.

Hvem var disse gamle? Hvordan var de? — Håndværkere, husmænd og bønder var de fleste i den kreds, jeg husker. „Forlad ikke (svigt ikke) din fars ven“, står der skrevet, og jeg vedligeholdte forbindelsen med disse gamle, til de efterhånden døde. Min opvækst mellem disse ældre gav mig mit livs stærkeste tilskyndelser, men spændte samtidig ben for et

ungdomsliv mellem jævnaldrende. — Jeg blev tidlig gammel af sind, men fik til gengæld del i den „evige ungdom“, som disse gamle ejede; jeg ville ikke for noget bytte mine dreng- og ungdomsår.

Hver enkelt af denne flok mænd og kvinder var en artikkel værd, sådan føler jeg det.

De var personligheder og karakterer. Og så var de grebet af kristus, havde ham til deres livs lidenskab. Og hvor var de veltalende — hver på sin måde. Og så var de „stærke i skrifterne“, og disse ofte hårde og selvstændige karakterer var så ydmyge overfor ordet; jeg har oplevet og hørt en del om diciplin, men d e r e s diciplin for Guds ord, for helligånden er den stærkeste diciplin, jeg har kendt. „I seks dage skal du gøre dit arbejde“; — de var flittige disse folk!

Når de havde åbnet dagens dør med bønnen: „velsign vore hænders gerning“, ja, så arbejdedes der for ham. — Der kom jo en timelig opgangstid for disse mennesker med andelsbevægelse o. s. v., der var ingen „fattige“ i denne kreds, men der kunne komme uheld og sygdom — så bad de, og deres bønner blev hørt. Her havde de en hemmelighed, hvis en af dem var i bekneb for noget, der af de andre kunne afhjælpes, så havde de „ordet“ for, at de skulle hjælpe — „bærer hverandres byrder“, havde dette broderskab fået lov til at udvikle sig i flere generationer og var det bleven spredt ud i det danske folk — hvilke syner! De kendte Guds kraft som en virkelighed i deres hverdag, de kendte „førelse“, længe inden „oxford“ talte om dette. De kendte helbredelse ved bøn, inden Anna Larsen o. s. v. men deres sind og hånd var åben mod enhver, som var inde under tjenesten hos deres fælles herre, derfor var disse hjem åbne for enhver, der bar bud om „ån-

dens sommer“, de skulle nok skille avner fra kerner! Til gengæld var de hårde som flint overfor det, de anså for synd eller falsk lære.

Mange har ment og mener, at disse gamle var „følelsesmennesker“, „stemningsmennesker“. Jeg mener det stik modsatte! Jeg menes aldrig, at have fået andet „kærtegn“ af min far, end der kan lægges i et blik eller et håndtryk, jo, hver aften, inden han lagde sig i sin seng, gik han hen ved min og stod et øjeblik — i bøn tænker jeg — så slog han med to fingre kors for mit ansigt og mit bryst — som regel sov jeg.

„Hver ting til sin tid“, var et motto for deres liv. „Planlægning“ kendte de som få. Og var en plan så lagt, og de følte den godkendt af Gud, så blev den fulgt. Det gjaldt deres tid, deres arbejde, deres økonomi, deres livsførelse, „Gud er ordens, ikke forvirringens Gud“.

Hvor var de værd at være sammen med — i strid og fest! De havde evnen til at skille hinanden af med enhver form for mindreværdskompleks — den der var mindst værd i penge og evner, var altid hædersgæsten, og den, som kunne yde mest, gjorde det villigt. De gav tiende, men kastede ikke under nogen form deres perler for svin — de administrerede jo alt under ansvar, de var jo Guds husholdere.

Da jeg var 26 år, læste jeg på H. u. H. Emma Gads: Takt og tone (en bog, mange konfirmander burde have) jeg gjorde da den glædelige opdagelse, at disse gamle havde levet i „takt og tone“, befriet for „den højere etikette“. Almus kan være højadelig! For nogle år siden sagde en stor hestehandler: „Når det gælder hestehandel og kvinder, så er fyrsten ofte en stodder, og stodderen ofte en fyrste“. En god „endefuld“ var led i min

opdragelse — den værste fik jeg engang, fordi jeg tudede, inden jeg fik kløene: det var ikke en „stodder“, der slog, og han slog ikke gerne på en pjalt, som tudede inden først at have fået noget at brøle for — jeg var 7 år dengang, siden har jeg aldrig tudet, når far hørte det.

Hjemliv kendtes hos disse gamle. Selv om man var til mange møder, så var hjemmet det centrale i gudsdyrkelsen. Disse gamle var præst i deres hjem. Hvor meget det betød, og hvad det kræver af sin mand, blev jeg først klar over, da jeg selv blev husfader — og jeg har aldrig nået det, jeg oplevede i mit barndomshjem. For mig er det en gåde, hvordan der blev tid til alt det, der blev tid til. Hverken aftenerne eller døgnene var jo længere dengang end nu, men da jeg som 14-årig kom i lære, var der ikke noget vers i bibelen, jeg ikke havde hørt min far læse, og det nye testament var jeg endda fortrolig med. Forklaringen er vel, at bibelen blev brugt som andagtsbog, og selve „andagten“ var korte og knappe sætninger afsluttet med fadervor.

Hvordan kunne et barnesind trives i den atmosfære — en moderne pædagog vil ræddes ved tanken — vel sagtens fordi han er for lidt pædagog og for meget lærer. Jeg har truffet mange glade og humorfyldte mennesker, som jeg har fået mangan god latter sammen med, men disse gamle havde både humør og sprudlende latter som faste bestanddele af deres væsen; „værer altid glade“, det er både et påbud og en gave for en kristen; jeg tror mest det sidste, for den ægte glæde i et menneske har jo sit udspring i et sind, der er frit. Og her er „det manglende led“, som den moderne pædagog netop mangler!

Efter mit kendskab til disse gamle, så

var det afgørende, dette med frihed.

Jeg husker hvordan de aldrig blev trætte af at fremholde for hinanden dette med en dag som en afsluttet enhed af et menneskes liv. Når man samlede sit sind på nattens, leje så skulle alt være gjort op, klart til at træde frem for dagens dommer. Det vil sige, at deres sind var udsonet, der var ingen „mellemregninger“, ingen „løbende forretninger“ med deres medmennesker eller med Gud. — Her var jo ingen plads for spiring af had, misundelse eller bekymring, netop de ting, som trykker en verden iknæ. Og et barnesind, som går hver nat i møde med den bevidsthed, at der intet skillende er mellem barnet og far og mor — senere i opvæksten mellem barnet eller noget menneske eller med Gud — det barnesind har fået noget i eje, som er intet mindre end en himlens gave, og dette er „det manglende led“. I et barnesind, der gror ind i ungdom og manddom med denne frigjorthed i sindet, hver aften inden søvnen kommer, det sind bliver aldrig forkrøblet. Forkrøbling og sygdom indtræffer først, om man bliver offer for tidsånden, så der ikke længere gives og fås den daglige udsoning eller tilgivelse.

Der er talt meget om synds- og djævl-atmosfæren i I. M. hjem. Erik Bertelsen er i sine bøger inde på det samme. Mit vidnesbyrd om mit hjem går i en anden retning: tilgivelsen, forsoningen, nåden!

Så om der var nogen fare kom den fra, at man ville give sig soningen og nåden for stærkt i vold; men det ville da ikke være de gamles skyld, for de fremhævede stærkt nok bekendelsen og angere — og intet barn som har oplevet dette, at man sagde det, som det var, og bad om forladelse og fik den, kan vel nogen-sinde være i tvivl om, at bekendelse og

tilgivelse hører sammen — forøvrigt gælder vel her som i andre tilfælde, at lovene i åndens verden skal opleves for at få gyldighed for forstanden; men som barn

oplevede jeg jo netop i mit hjem årsagsloven for bekendelse og tilgivelse — oplevede friheden i nåden.

Poul Larsen.

Siden sidst

De mange ærinder og vort egentlige ærinde i livet!

Det har været en kold og regnfuld forsommer, men netop derfor har skolearbejdet gået særlig godt. Det er lettere at samle sig om studier, når sol og sommer ikke distraherer! Der er blevet arbejdet — det er et flittigt hold, som virkelig vil have udbytte af deres højskoleophold.

Alligevel har der været tid til gode underholdninger og en avis, der ligger i et højt plan. Vellykkede udflugter er gennemført til København og Sverrig, Valø Slot, Eskildstrup og Trelleborg, Sorø, hvor vi deltog i K.F.U.M. og K.s kredsmede i Egevangen, sammen med 8—900 unge fra kredsen. Det skal nævnes, fordi det sikkert er første gang et sådant møde er begyndt med gymnastikopvisning. Vore delingsførere klarede den fint trods et vanskeligt terrain, og begge talere understregede, at dette faldt godt ind i mødets linier. Gud skal ikke blot eje sjæl og ånd, men også vort legeme, som er helligåndens tempel.

En del gæster har besøgt os, især fra København. Den 25. maj kom 120 unge fra Københavns Kredsforbund og tilbragte søndagen sammen med os, desuden har Matthæus- og Brorsonskirkernes ungdom besøgt os. Haslev-Spejderne og K.F.U.M. og K. har haft hver sin „store“ aften i haven.

Også fra udlandet har vi haft enkelte

gæster, på længere eller kortere studieophold.

Endelig skal nævnes nogle af de foredragsholdere, der har været med til at udvide elevernes horisont: Sekretær, frk. Nordentoft (dog ikke kommunisten) om „Een verden“, landssekretær Steen om „K.F.U.M. og K.s situation i dag“, højskolelærer Lynne fra Norge, pastor Jensen om santalmissionen, pastor Keller fra Schweiz, søster Emma fra Lukasstiftelsen, sekretær Secligmann om sin rejse i Palæstina, søster Rigmor Hoppe om Diakonissestiftelsen, højskolelærer Laupstad fra Nordnorge om „spændingens land“ med en pragtfuld farvefilm, landssekretær, frk. Brostrøm og sekretær, frk. Nielsen fra Skovtofte.

Foran os ligger elevstævnet, det nordiske kursus og bibelkursuset den 7.—31. august. Dette sidste kan De endnu nå at indmelde Dem til, når bladet kommer, hvis De skynder Dem. Vi har indmeldt over tredive, men kan godt have en halv snes til. Interessen for kursuset har været stor; vil I være med til at bede om »Kristi« velsignelses fylde“ over alle dagene?

— — —
Oftentimes er jeg ked af at skrive disse beretninger; det er jo kun det ydre, jeg kan fortælle om. Det egentlige: Åndens gerning i hjerterne og i fællesskabet lader

sig ikke skildre. Men lad mig blot fortælle, at vi har oplevet vidunderlige ting. Tak for trofast forbøn for, at enhver der kommer ind under skolens tag må møde Guds kald, og mange må blive hjulpet til et helt og levende Gudsforhold og blive dygtiggjort til tjenesten i hans rige. Der er så meget, der vil sprede, og så mange, der vil i lag med os, så vi må stadig øve os i at sige som Jesus: „Jeg er ikke kommet for at — — —, men jeg er kommet for at“.

Det er ikke blot Ole Wivel („Den skjulte Gud“), der føler, at han trænger til at blive mindet om sit egentlige „ærinde i livet“, det gør vi alle. Lad os i bønnens fællesskab hjælpe hinanden til at fastholde det, så at vi, den dag, vi skal herfra ikke skal stå som dem, der vel har udrettet en masse, men glemt vort egentlige ærinde og derfor står med tomme hænder.

Johs. M.

HASLEVSTÆVNE

for gamle elever fra Haslev, afholdes søndag den 31. august 1952 i Sommersted.

Kl. 9,30: Højmesse m. altergang ved sognepræsten og forstander Thorlø, Højskolen.

Kl. 12,00: Middag på Sommersted Ungdomsskole à kr. 3,50.

Kl. 14,00: Velkomst på Ungdomsskolen ved forstander Linderoth, hvorefter lærer N. P. Pedersen, H. u. H. taler.

Kl. 15,15: Fælles kaffebord. Frit samvær. Ordet frit.

Kl. 19,30: Taler forstander Christensen, Landbrugsskolen. Forstander Thorlø slutter.

Velkommen alle til Sommersted.

— En søndag på skole igen. —

Indmeldelse til middag og kaffebord bedes sendt til Ungdomsskolen Sommersted, telf. 68, inden den 28. august 1952, (The fås til medbragt aftenmad.)

Velkommen til Sommersted.

Bestyrelsen.

Hadsten, den 25. juni 1952.

1930—31.

Alle gamle elever med ægtefæller fra H. u. H. 30—31 indbydes til samvær her på Hadsten Hvilehjem søndag den 20. juli. De, der kommer langvnjs fra, kan der skaffes logi både før og efter.

Svar udbedes snarest med ankomst og afrejse, dag og kl. omtrent.

Pastor Jensen har lovet at komme.

Dersom der er nogle, der kender andre adrs. vær da venlig at hjælpe at få dem det meddelt.

Sigrid Jensen,
Hadsten Hvilehjem.

1935—36.

Meldgård, Kibæk, 5. juni.

Vi er i dag samlet i Ella Møllers gæstfrie hjem. Vi drøfter de mange gode minder fra vinteren 35—36. Vi sender mange hilsener og tanker til eder alle, en særlig hilsen til lærer Pedersen og frue, og til alle, der øver gerningen på H. u. H. med ønsket om, at Guds velsignelse stadig må hvile over vor kære skole.

Ella Møller og Niels Meldgård, Nanny Vinther Pedersen, ingeniør Smed, Karen Bagger og I. Hovgård, Oscar Finnerup og frue, Niels Ingvard Knudsen.

Elevmødet. To festlige dage i dejligt vejr; referat og billeder i næste nr.

BRYLLUPPER

Søndag den 21. juni viedes i Gudum kirke frk. Esther Høgsgård 48—49 til hr. lærer Ole Andersen, Haslev.

Søndag den 2. august vics frk. Meta

Jacobsen til hr. kommis Johs. Siggård
Simonsen 48—49.

Bryllupsadr. Attrup, Skovsgård.

Hjertelig til lykke.

VANDREMAPPER

Brevduen 1923 har ved fmd., frk. Marie
Pedersen, Gadstrup, indsendt kr. 13,00.
Hermed tak og kvittering.
„Isbryderen“ 1939—40.

Formandens adr. er fra 11. juni følgen-
de: Gdr. Kristian Jørgensen, Gammelgd.,
Holbæk pr. Ørsted.

KONTINGENT

Nogle opkrævninger er kommet uind-
løste tilbage. Vi beder vedkommende hol-
dere meddele grunden. I modsat fald vil
bladet blive inddraget pr. 1. oktober 52.

Albert Schweitzer

Præsten, lægen, filosofen, organisten

Navnet Albert Schweitzer vil sikkert
lyde velkendt for adskillige kristne unge
i Danmark. I det mindste vil mange huske
de store avisartikler, der blev skrevet om
ham under hans sidste besøg i Danmark
i efteråret 51.

Albert Schweitzer er i midlertid en
mand, man bør stifte nærmere bekendt-
skab med end gennem en avisartikel. Han
er af en så omfattende natur, at man
ikke kort kan berette om selv de væsent-
ligste sider af hans betydning. Hans tan-
ker, som de findes i hans bøger, kan ikke
undgå at virke befrugtende, og ikke
mindst må de, som han praktiserer dem i
sin gerning, aftvinge den største respekt.

Man må forbavses over den legemlige
og åndelige energi, han altid har været i
besiddelse af. I disse avisartikler kunne
man læse om, hvilket levende indtryk
denne 77-årige mand gjorde. Og alene
det, at han kort efter omtalte besøg atter
rejste til Afrika for at virke på sit store
trophospital, taler for sig selv. Læser
man nogle af hans bøger, hvor han fortæl-
ler om sine studenterår, vil denne kraftige
vitalitet selv i alderdommen lettere kunne

forstås. F. ex. fortsatte han sine universi-
tetsforelæsninger og sin prædikevirksom-
hed, da han, som anerkendt videnskabs-
mand og prædikant, i en alder af 30 år
begyndte at studere medicin for at blive
tropelæge. Desuden kunne han få tid til
adskillige orgelkoncerter. Dette medførte
da også, at han undertiden måtte arbejde
hele natten med. Denne kraftige fysik må
betragtes som en af forudsætningerne for
hans præstationer.

Almindeligvis sætter man navnet Al-
bert Schweitzer i forbindelse med det
store trophospital i Lambarene i Fransk
Ækvatorial Afrika. Det er sikkert også
det arbejde, han er blevet mest kendt
for. Midlerne til dette store foretagende
fik han for en del ved salget af en bog om
Johann Sebastian Bach. Om dette store
lægearbejde beretter han meget interes-
sant i sin bog: Mellem floder og urskove.
Heri fortæller han om de vanskeligheder,
der er forbundet med oprettelsen af et
sådan hospital, men også om de glæder,
arbejdet bringer.

Af hans øvrige litterære arbejder må
nævnes hans kulturfilosofi, der indtil nu

er udkommet i to bind, og som han arbejder på et tredje og afsluttende bind af. Disse tanker indeholder overmåde meget værdifuldt, som kan befrugte anden kristen tankegang på en gavnlig måde.

Albert Schweitzer har en urokkelig tilid til sandhedens og åndens kraft, som får ham til at tro på menneskeheden fremtid. Det er denne grundvold, han står på, når han i første bind taler om kulturens forfald og genrejsning.

Han taler i den om forbindelsen mellem kultur og verdensanskuelse. Skylden for kulturforfaldet giver han det 19. århundredes filosofi, den har ikke forstået at holde det kultursindlag vedlige, der eksisterede fra oplysningstidens dage. Den opgav forbindelsen med den i mennesket naturlige søgen efter verdensanskuelse og blev til en filosofihistorisk videnskab, der ikke formåede at nære et kultursindlag. Da så de materielle erobringer viste sig i denne filosofiens nedgangsperiode, blev de let overbetonede og levnedet det åndelige betydning lidt opmærksomhed. I den nye tænkning må vi altså atter søge at nå til en verdensanskuelse, der indeholder sande kulturideal.

I det andet bind om kultur og etik bliver disse tanker videre udviklet. Han siger: Vi vil i vor tænkning over verden og livet begrunde den verdens- og livsbekræftelse og den etik, som vi behøver for at handle værdifuldt og derved give vort liv en mening. Dermed når vi til spørgsmålet om livsanskuelse. Der blev før i filosofien ikke taget anden vej i betragtning end: af verdensanskuelse skal der følge livsanskuelse. Men dette vil Schweitzer ikke anerkende. Han mener, vi må give afkald på en fuldstændig erkendelse af verden. Denne resignation er

imidlertid ikke for ham et fald ned i skepticisme, thi livsanskuelsen er ikke afhængig af verdensanskuelsen. Livsanskuelsen kommer ikke fra erkendelsen, siger han, den er i stand til at stå på egne ben; thi den har sin rod i vor livsvilje. Derfor er det vigtigste for den nye tænkning ikke at komme til erkendelse af verden, men derimod at komme til klarhed over livsviljen i os.

Hvorledes forholder sig da livsviljen til sig selv og verden? „Af indre tvang træder vor livsvilje i forhold til vor egen existens og til alle de fremtrædelsesformer for livsviljen, der omgiver den, og dette forhold er bestemt af det sindlag, der affødes af ærefrygten for livet.“ „I ærefrygten for livet går erkendelsen over i oplevelse. Den umiddelbare verdens- og livsbekræftelse, som er i mig, fordi jeg jo er vilje til liv, behøver altså ikke at komme i konflikt med sig selv, når min livsvilje begynder at tænke og ikke forstår verdens mening. Ærefrygten for livet giver ligeledes grundprincippet for det etiske: det gode består i at bevare, fremme og udvikle liv; at tilintetgøre, skade og hemme liv er ondt. Af indre tvang, uden at forstå verdens mening, virker jeg i og på verden, idet jeg skaber værdier og handler etisk. Thi i verdens- og livsbekræftelse opfylder jeg den universelle livsviljes vilje, der åbenbare sig i mig. Jeg lever mit liv i Gud, som jeg ikke erkender i verden, men kun oplever som hemmelighedsfuld vilje i mig.

Det er i al korthed nogle af Schweitzers grundtanker, som de findes i hans bøger. Han er uden tvivl en af de største nulevende tænkere. Dette vil man kunne overbevise sig om ved at læse hans bøger, af hvilke mange er oversat til dansk. F. ex.: Mellem floder og urskove. — Fra

min barndom og ungdom. — Kulturens forfald og genopbygning. — Ærefrygten for livet. — Fra mit liv og tænkning.

Ernst W. Pedersen.

Højskolen i dag

af C. Bærentzen

(fortsat)

Dertil kommer, at det dygtige arbejde, som højskolernes oplysnings- og propa- gandaarbejde udfører, har ført til, at mange steder skyder der aftenhøjskoler frem. Nogle steder er det arbejderne på en fabrik, der vælger højskolens form til deres kulturelle arbejde. Andre steder er det en flok vågne mennesker i et landsogn, der møder trofast op, kniber sig ind på den snævre skolebænk, de ikke har siddet på, siden de var betydeligt mindre både i alder og rumfang, de synger efter højskolesangbogen, og foredraget, det levende ord, sejrer mærkeligt nok atter over biograf, radio og spillekort.

I hovedstadens kulturelle liv er højsko- lens arbejdsform ved at vinde frem. I vin- ter havde København tre deciderede aften- højskoler (Morten Pontoppidan kunne ikke engang føre en lillebitte københavns- højskole igennem), og selv universitetets folkeoplysende arbejde og de kommunale aftenkursus har taget ved lære af højsko- lens arbejdsform. Alt dette vil utvivlsomt få stor betydning for tilgangen til frem- tidens højskole, selv om der naturligvis bliver mange brydninger i fremtiden med at finde frem til en undervisning, der både er „levende“, d. v. s. en, der sætter i gang, og sand, altså ærlig uden afkortning af hvad, der er i dag videnskabeligt sandt.

Et andet livstegn er, at højskolen ikke længere får sine lærere gennem hjemmearbejde. Der er dukket nye navne op som ikke tilhører de gamle fine højskoledynastier (ære være dem!), folk, der vist ikke i deres pure ungdom havde drømt om højskole: Der er

Hal Koch i Krogerup, Johs. Novrup på Maglelås, K. B. Andersen i Roskilde. Det er akademikere, der har taget højskole- arbejdet op, ikke for at „akademisere“ det, de forstår ligesom Grundtvig, at høj- skole er et og universitet noget andet, men de er tegn på, at højskoletanken lever i langt videre kredse end før.

Ganske vist har det jo vist sig, at parti- ernes angst for at få ugudelige knægte ind i familien har gjort de nye folk det lidt broget. Da K. B. Andersen blev forstan- der for Roskilde arbejderhøjskole, var der nogle, der forfærdedes ved tanken om at en mand, der lugtede umiskendeligt af grundtvigianisme, skulle brede ilde lugt om sig på „rigets eneste arbejderhøjskole“, og professor Hal Kochs holmgang med landbokredse landet over er i frisk minde, han får næppe mange elever fra venstres ungdom!

Mere nu end nogensinde har højskolen mulighed for at blive det sted, hvor Dan- marks unge mødes og opdager hinandens kår og meninger. I dag er muligheden der for at få den højskole, hvor nye tanker og syner kan dukke op af uenighedens store virvar. En højskole skal ganske vist ikke blot være en diskussionsklub, hvor de sid- ste nye meninger kritikløst beundres, me- dens daggamle tanker kasseres med over- bærende smil. Vor uenighed er ikke et mål, men et udgangspunkt for en fælles sandhedssøgen. Derfor må en højskole- lærer have sit mål. Han skal ikke lefle for modestrømningerne og absolut altid være med på det sidste nye, men må være rod- fæstet på en sådan måde, at han på sam- me tid kan lade eleverne udfolde sig og dog i al stilfærdighed præge dem ud fra sin overbevisning. Derfor er det så vigtigt, at højskolernes lærerstab ikke danner klikke og bliver ensartede. Højskolen må ikke blive noget „man kan udenad“, derfor er de nye folk i højskolernes ledelse så uhyr- værdifulde.

Og endelig er det et godt tegn, at høj- skolen ikke mere så meget ses som et sted, hvor de unge skal blive til et eller andet: missionsk, grundtvigsk, socialdemokratisk eller andet godt.

(Fortsættes i næste nr.)